T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10 Kasım 2026
Sayı: 1743

53248

13 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Edgün ARSLAN
İzmir Milletvekili

Avrupa Birliği Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (SKDM) kesin uygulama dönemi 1 Ocak 2026'da başlamıştır. 2026 yılı ithalatına ilişkin ilk beyan ve sertifika teslim tarihi 30 Eylül 2027'dir. Birleşik Krallık'ın sınırda karbon düzenlemesi ise 1 Ocak 2027'de uygulanmaya başlayacaktır.

İthalatçılara yönelik bu düzenlemeler, Türkiye'deki üreticilerin emisyon verilerini hazırlama ve doğrulama süreçleri ile ihracat koşullarını da etkilemektedir. Türkiye genelindeki hazırlık düzeyi ve İzmir sanayisinin durumu hakkında;

1- 2025 yılında ve 1 Ocak–30 Eylül 2026 döneminde AB ve Birleşik Krallık düzenlemelerinin ürün kapsamına giren ihracatın değeri ve ihracatçı şirket sayısı, her pazar için ayrı ayrı nedir? Ürün, il ve KOBİ ayrımındaki dağılım ile İzmir'in payı nedir? 2026'nın ilk dokuz ayındaki verilerin 2025'in aynı dönemine göre değişimi nedir?

2- 13 Ekim 2026 itibarıyla Bakanlığınızın izleme çalışmalarına göre ürün bazında emisyon verisi hazırlayabilen ve bu verileri ilgili pazarın kurallarına uygun biçimde doğrulatabilen üretici sayısı kaçtır? Hazırlık düzeyi hangi ölçütlerle izlenmektedir? Türkiye geneli ve İzmir için tespit edilen eksiklikler nelerdir?

3- AB ve Birleşik Krallık uygulamalarının 2026–2030 döneminde Türkiye'nin ihracatı, üretim maliyetleri ve istihdamı üzerindeki etkilerine ilişkin çalışmalar yapılmış mıdır? Yapılmışsa sektör ve pazar bazında sonuçları, hesaplama varsayımları ve İzmir'e ilişkin bulguları nelerdir?

4- Birleşik Krallık uygulamasının başlamasına kadar tamamlanması planlanan hazırlıklar nelerdir? AB ve Birleşik Krallık'ın farklı emisyon hesaplama, doğrulama ve beyan kurallarına uyum için belirlenen görevler, sorumlu kurumlar ve tamamlanma tarihleri nedir?

5- Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği kapsamında 2024, 2025 ve 1 Ocak–30 Eylül 2026 dönemlerinde başvuran, kabul edilen ve fiilen ödeme yapılan şirket sayıları ile ödeme tutarları ayrı ayrı nedir? KOBİ, sektör ve il dağılımı ile İzmir'deki yararlanıcı sayısı nedir? 2026 ödeneği ve 30 Eylül itibarıyla harcama tutarı nedir?

6- Bu desteklerden yararlanan şirketlerin kaçında emisyon envanteri, ürün bazında hesaplama ve ilgili kurallara uygun doğrulama tamamlanmıştır? Bakanlığınız desteklerin sonuçlarını hangi göstergelerle izlemekte; danışmanlık hizmetlerinin niteliğini nasıl denetlemektedir? Türkiye geneli ve İzmir için sonuçlar nedir?

7- Emisyon azaltımı ve üretim teknolojilerinin yenilenmesi için KOBİ'lere sunulan finansman konusunda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB ve Türk Eximbank ile yürüttüğünüz çalışmalar nelerdir? Bakanlığınıza iletilen verilere göre 2025 ve 2026'nın ilk dokuz ayında yararlanan işletme sayısı ve kullandırılan finansman tutarı, Türkiye geneli ve İzmir için ayrı ayrı nedir?

8- Doğrudan ihracat yapmayan ancak kapsamdaki üreticilere girdi sağlayan KOBİ'lerin emisyon verisi hazırlama ve uyum maliyetleri değerlendirilmiş midir? Bu işletmelerin ölçüm ve doğrulama hizmetlerine erişimi için alınan tedbirler ve uygulanma takvimi nedir?

9- Türkiye'de ödenen veya ulusal karbon fiyatlandırması kapsamında ödenmesi öngörülen bedellerin AB ve Birleşik Krallık uygulamalarında ilgili kurallara göre dikkate alınması için yürütülen görüşmeler nelerdir? İlgili bakanlıklarla koordinasyon kapsamında belirlenen belgelendirme çalışmaları, ulaşılan sonuçlar ve kalan işlemlerin takvimi nedir?

10- İzmir'de sanayi tesislerinin hazırlık eksiklerini gidermek için ihracatçı birlikleri, sanayi odaları ve organize sanayi bölgeleriyle yürütülen çalışmalar nelerdir? İlçe ve sektör bazında belirlenen ihtiyaçlar, tamamlanan faaliyetler ve 2026'nın kalan dönemi ile 2027 için planlanan destekler nedir?

11- Uyum maliyetlerinin küçük işletmeler ve çalışanlar üzerindeki etkilerinin izlenmesi, istihdam kaybının önlenmesi ve çalışanların yeni üretim süreçlerine hazırlanması için ilgili bakanlıklarla yürüttüğünüz çalışmalar nelerdir? Bu çalışmaların Türkiye geneli ve İzmir için bütçesi, yararlanıcı sayısı ve uygulama takvimi nedir?

Yanıtta verilerin kaynağının ve güncellik tarihinin, KOBİ sınıflandırmasının ve il dağılımında kullanılan üretim yeri veya şirket merkezi ölçütünün belirtilmesini; şirket sayılarının her dönem ve kategori içinde mükerrer sayım içermeden sunulmasını arz ederim.